

Borgarráð

Tillaga að samgöngusamningum við starfsmenn Reykjavíkurborgar

Lagt er til að samgöngusamningar verði teknir í notkun hjá Reykjavíkurborg frá og með 1. september nk. Markmiðið með samgöngusamningum er að auka hlutfall starfsmanna sem nýta vistvænar samgöngur vegna ferða til og frá vinnu og/eða vegna ferða í þágu vinnuveitanda. Greiðslur vegna samgöngusamninga nemi 72 þúsundum króna á ársgrundvelli fyrir starfsfólk í 50% - 100% starfi en 36 þúsundum króna fyrir starfsfólk í 33% - 49% starfi. Mannauðsdeild ráðhúss er falin innleiðing samgöngusamninga og að leggja fram mat á kostnaði vegna innleiðingu þeirra fyrir 1. september n.k.

Greinargerð:

Samgöngusamningar fyrir starfsfólk Reykjavíkurborgar er ein af lykilaðgerðum loftslagsáætlunar borgarinnar. Þá stuðla samgöngusamningar að því að vinna gegn álagstoppum í umferðinni kvölds og morgna með því að ýta undir fjölbreyttari ferðamáta.

Samgöngusamningur er formlegur samningur á milli vinnuveitanda og starfsmanna sem kveður á um að starfsmenn noti vistvænan samgöngumáta til að ferðast til og frá vinnu og/eða í ferðum í þágu vinnuveitanda. Í samningunum er jafnan tilgreint hvaða skilyrði starfsmenn þurfa að uppfylla, þ.e. hve oft í viku ætlast er til þess að þeir noti aðra samgöngumáta en einkabílinn. Við undirritun samningsins skuldbindur vinnuveitandi sig til að styrkja viðkomandi starfsmann, t.d. í formi mánaðarlegra greiðslna. Greiðslurnar teljast samkvæmt reglum ríkisskattstjóra ekki til skattskyldra hlunninda að uppfylltum eftirtöldum skilyrðum:

1. *Undirritaður sé formlegur samningur milli launagreiðanda og launþega um nýtingu á almenningssamgöngum eða vistvænum ferðamáta vegna ferða launþegans til og frá vinnu sinnar og/eða vegna ferða í þágu launagreiðanda.*
2. *Með vistvænum samgöngumáta er átt við að nýttur sé annar ferðamáti en í vélknúnu ökutæki í skilningi umferðarlaga nr. 50/1987, svo sem á reiðhjóli eða að starfsmaður komi fótgangandi.*

3. *Séu framangreind skilyrði ekki uppfyllt er alltaf um að ræða skattskyld hlunnindi án frádráttar ef greiðsla er vegna ferða launþega til og frá vinnu.*

Við undirritun samgöngusamnings skuldbinda starfsmenn sig til að nýta vistvænar samgöngur til og frá vinnu að jafnaði 3 - 4 sinnum í viku. Starfsmenn nýta jafnframt vistvænar samgöngur vegna ferða í þágu vinnuveitanda eins og kostur er.

Samkvæmt upplýsingum frá Landspítala sjúkrahúsi þá eru um 30% starfsmanna með samgöngusamninga og rúmlega helmingur þeirra segja breyttar ferðavenjur til komnar vegna samgöngusamnings.

Fyrstu niðurstöður úr nýrri viðhorfsskönnun meðal starfsmanna Reykjavíkurborgar sem framkvæmd var nú í mars gefa vísbendingar um að tækifæri sé til að auka hlutfall starfsmanna sem ferðist að jafnaði með vistvænum hætti. Bráðabirgða niðurstöður sýna að ríflega 30% þeirra starfsmanna sem svara könnuninni ferðist 3-5 sinnum í viku með vistvænum hætti til og frá vinnu. Þar af eru um 9 % starfsmanna sem ferðast með strætó 3 sinnum í viku eða oftar og um 2% starfsmanna svara því til að ferðast á reiðhjól 3 sinnum eða oftar í viku. Um 22% starfsmanna ganga til og frá vinnu 3 sinnum í viku eða oftar.

Ávinningur samgöngusamninga er m.a. að þeir hvetja starfsmenn til að nýta sér vistvæna samgöngumáta. Það má ætla að innleiðing þeirra auki hlutfall starfsmanna sem ferðast að jafnaði með vistvænum hætti auk þess sem gera má ráð fyrir fjölgun notenda almenningssamgangna. Innleiðing samgöngusamninga styður við stefnu Reykjavíkurborgar um að hlúa að heilsu starfsmanna en starfsfólk sem stundar reglulega hreyfingu er almennt við betri heilsu og má því gera ráð fyrir að dragi úr fjarvistum vegna veikinda. Þá hafa samgöngusamningar dregið úr álagi á bílastæði vinnustaða.

Greiðslu vegna samgöngusamnings er ætlað að standa undir kostnaði vegna vistvæns ferðamáta, s.s. fargjalda með strætó, fatnaðar, reiðhjóls eða annars kostnaðar vegna vistvæns ferðamáta. Með undirritun samgöngusamnings skuldbindur starfsmaður sig til að koma til vinnu með öðrum hætti en á einkabíl að jafnaði 3-4 sinnum í viku.

Samkvæmt samningnum fær starfsmaður í 50% - 100% starfi greiddar kr. 72.000 á ári. Starfsmenn 33% - 49% starfi fá greiddar 36.000 kr. á ári.

Samhliða upptöku samgöngustyrkja verði hætt að gera samninga um afnot af reiðhjólum starfsmanna og gildandi samningum þar að lútandi sagt upp frá og með 1.júní nk.

Forsendur fyrir samgöngusamningi eru að starfsmaður hafi starfað í a.m.k. sex mánuði hjá Reykjavíkurborg og sé í herra starfshlutfalli en 32%.

Lagt er til að í boði verði tvær leiðir á tímalengd samninga. Annars vegar að samningur sé gerður til 12 mánaða og þá endurnýjaður. Hins vegar að samningur sé gerður til sex mánaða í senn og fyrir tímabilin frá október – mars og frá apríl – september, starfsmenn fá greitt hlutfallslega miðað við lengd samningsins. Forsendur fyrir því að skipta samningnum á milli tímabila er sú að hann henti starfsfólki misvel eftir árstíðum. Ætla mátti að fleiri starfsmenn sjá sér fært að nýta vistvænni samgöngumöguleika yfir vor- og sumartímann.

Samhliða innleiðingu samgöngusamninga verður farið í fræðsluáttak fyrir stjórnendur um samgöngusamninga. Þá verður boðið upp á fræðslu fyrir starfsfólk um eftirfarandi þætti.

- Fræðsla um kostnað við rekstur bifreiðar í samanburði við aðra vistvæna kosti og hvernig það getur gert einstaklingum kleift að lækka rekstrarkostnað heimilisins.
- Kynningar frá Strætó um samgöngukort og leiðarkerfi.
- Kynningar á Umhverfisstefnu Reykjavíkurborgar og vistvæna samgöngumáta.
- Kynningar á vistvænum samgöngumátum í ferðum á vegum vinnuveitanda.
- Upplýsingar um aðstöðu fyrir hjólréiðafólk á innri vef.
- Fræðsla um heilsueflingu – hreyfingu og heilbrigði.

Þá verður lögð áhersla á að vera með fræðslumola á vef Reykjavíkurborgar t.d. um það hvernig nýta má borgarvefsjá til að finna hjólastíga auk þess sem upplýsingar og yfirlit yfir göngu- og hjólastíga verður aðgengilegt á vefnum.

Kostnaðarmat:

Kostnaður við verkefnið fer eftir þátttöku starfsmanna og er reiknað er með að þátttakan geti verið á bilinu 30% - 70%.

Lagt er til að fyrirkomulag samgöngusamninga sé með þeim hætti að starfsfólk sem er í 50% - 100% starfshlutfalli eigi kost á samgöngustyrk sem nemi 72 þúsundum kr. á ári og að starfsfólk sem er í 33% - 49% starfshlutfalli eigi kost á samgöngustyrk sem nemi 36 þúsundum kr. á ári. Áætlað er að um 6.476 starfsmenn uppfylli skilyrði fyrir fullum samgöngustyrk og 614 starfsmenn uppfylli skilyrði fyrir hálfum styrk. Hér að neðan má sjá hver kostnaðurinn yrði miðað við 70, 50 og 30% þátttöku starfsfólks.

	70% þátttaka		50% þátttaka		30% þátttaka	
	yfir 50% starfshlutfall	33-49% starfshlutfall	yfir 50% starfshlutfall	33-49% starfshlutfall	yfir 50% starfshlutfall	33-49% starfshlutfall
Fjöldi starfsmanna	6476	614	6476	614	6476	614
Þátttaka	4.533	430	3.238	307	1.943	184
Mánaðarlegur styrkur	6.000	3.000	6.000	3.000	6.000	3.000
Árlegur kostnaður per samning	72.000	36.000	72.000	36.000	72.000	36.000
Heildarkostnaður	326.390.400	15.472.800	233.136.000	11.052.000	139.881.600	6.631.200
	Samtals	341.863.200	Samtals	244.188.000	Samtals	146.512.800

Mannauðsdeild ráðhúss er falin innleiðing samgöngusamninga í samstafi við mannauðsþjónustur fagsviða.

Dagur B. Eggertsson